

Oppbrudd

TIL KAMP UNDER LEDELSE AV ARBEIDERKLASSEN
MOT MONOPOLKAPITALEN OG FOR SOSIALISMEN!

6. årg.

Organ for SUF (m-l) - stud

Nr2 - 1971

STREIKEN VIL BLI FÖRT FRAM TIL SEIER

Mandag og tirsdag vedtok de streikende på Sogn og Kringsjå at streiken skal fortsette til Samskipnaden har omgjort vedtaket om husleieøkning og trukket tilbake den planlagte økinga av depositumet. På møtene blei det vedtatt ei utdyping av streikegrunnlaget. Det var et resultat av gode og grundige diskusjoner blant streikende i blokkene. I dette vedtaket sier de også klart fra at de tar avstand fra ethvert forsøk på prisøkinger på Samskipnadens ytelser. Dermed understreker de at de anser sin kamp som en kamp mot dyrtida og forsikrer andre studenter om støtte når Samskipnadens dyrtidspolitik rammer dem.

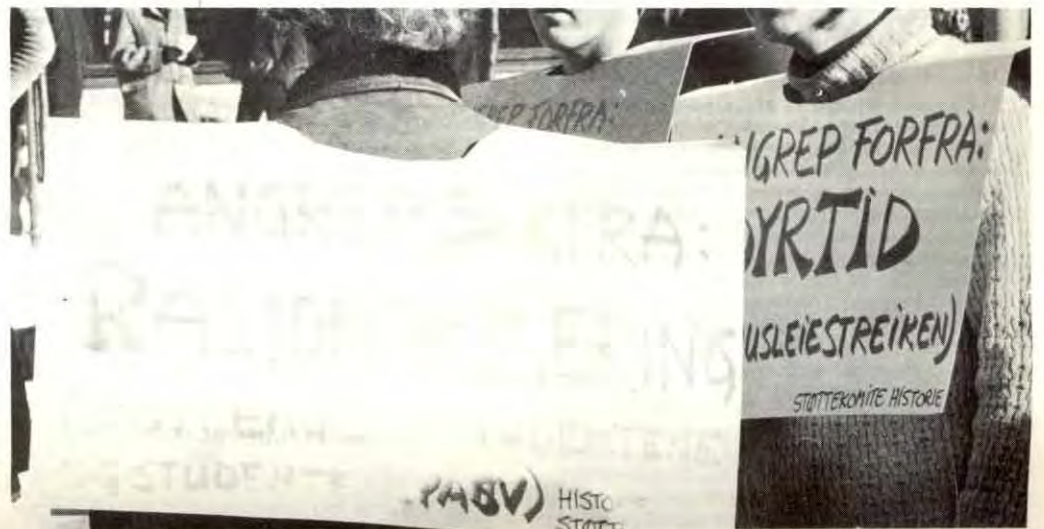

Det er blitt tydelig at en slik brei kamp mot Samskipnaden er nødvendig. Den linja Samskipnaden slo inn på da den gikk til husleieøkning i januar kan vi nå se er ei konsekvent linje. De nøyde seg ikke med dette framstøtet overfor studentene på Sogn og Kringsjå, økte depositum er også vedtatt. Kantineprisene vil bli økt fra begynnelsen av april. Mens andre prisøkninger lurer i vannskorpa.

I kampen mot denne politikken vil husleiestreiken fortsatt være drivkrafta. Den er det sterkeste midlet vi har, -et press som vil vare til Samskipnaden må gi etter.

På streikemøtene ble det krevd at trusler mot de streikende enkeltvis måtte opphøre. Alle henvendelser skulle skje gjennom den kollektive ledelsen. Samtidig ble det forlangt forhandlinger med Samskipnaden.

Dette kravet gikk SS med på. Onsdag satt Samskipnaden i forhandlinger med streikerkomiteene. Noe resultat ble det riktignok ikke. Styret holdt fortsatt på at eneste løsningen var at leieboerne fikk velge mellom senka ytelsen eller økte leier. Budsjettet var for stramt, mente de. Men dette peker

Innslag i demonstrasjonen onsdag mot dyrtid og rasjonalisering.

også mot det punktet der de er mest ømtålig. Et stramt budsjett gjør økonomisk press mer virkningsfullt. Derfor foretar byråkratene og sprell fra den ene sida til den andre. Først nekter de å godkjenne streikerkomiteene og truer studentene enkeltvis, for så å prate "fornuft" med streikerkomiteene når de ikke oppnår å splitte streiken.

Men streiken har allerede brakt resultat. Kantineprisene ble vedtatt høynet før jul, dette er blitt utsatt og utsatt. I Trondheim vedtok den lokale Samskipnaden å heve leiene før jul, etter jul er dette ikke nevnt.

De venter på utfallet av streiken i Oslo. På mange måter er husleiestreiken marginen i den dyrtidsfronten som er i ferd med å vokse fram. Leiene på gamle hus, som tidligere har vært relativt lave, er i Stortinget foreslått justert opp mot samme nivå som på nye. Diskontoen og rentene skal opp mot EEC-nivå. Dette vil slå ut i nye kraftige husleieøkninger. Den kampen studentene nå fører vil gi nyttige kamperfaringer og inspirere andre deler av folket til å ta opp kampen mot de truslene de møter. Dette bør inspirere oss til å slutte enda breiere og kraftigere opp om streiken på Sogn og Kringsjå.

STREIK PÅ ENGELSK

Oppbrudd har snakka med en engelskstudent om krisa på instituttet hans.

Hvordan er forholda på Engelsk?

Vi er idag omtrent 800 studenter og 31 lærere. Det er 110 lesesalsplasser for grunn- og mellomfag å kjempe om. Hovedfag har 62. Disse tallene forteller klart om den fortvilte situasjonen vi står oppe i.

Forelesningene er for det meste overfylte. Seminargrupper teller i de fleste tilfeller omtrent 15. Det er klart at undervisninga lider under dette. Engelsk er et språkfag. Individuell korrigering av uttalen burde være en sjølsagt ting. Språklaboratoriet utnyttes nesten ikke fordi det ikke finnes lærere til å drive det.

Hvordan prøver instituttet å løse problemene?

Lærerne står i ei vanskelig stilling. På den ene sida har de i ei årrekke disponert over altfor lave bevilgninger. På den andre sida skal de få det til å hangle og gå. Det er da heller ikke rart at det fra lærerhold er blitt foreslått å skyve fram eksamen i vår, og å innføre 2,5-grense til hovedfag.

Hvordan stiller engelskstudentene seg til disse forslagene?

I de tre semestrene jeg har vært på engelsk, har det vært klare almannamøtevedtak som har avvist alle forslag som har betydd rasjonalisering. I forbindelse med eksamenskrisa nå har det vært to allmannamøter som enstemmig har krevd eksamen til fastsatt tid og vanlig undervisning til høsten. Vedtakene har også gått på at botemidlet for å løse krisa både på kortere og lengre sikt, er øyeblikkelige og radikalt økte bevilgninger.

FORTSETTES S.3.

KAMPEN MÅ REISES PÅ TO FRONTER

Innlegg fra en psykologistudent

Jeg var en av de studentene som i fjor vår kjempet aktivt for økte lån og stipend. Det vi da oppnådde kjenner vi til, og hva vi nå har igjen, merker vi alle sammen. Alt i fjor fikk vi i familieboligene en husleieøkning p.g.a. moms på strømmen. Den er ikke inkludert i den vanlige husleia. På toppen av dette kommer så husleieøkninga på 30 kr. pr. mnd.

Vi reagerte spontant, og i løpet av ei uke var over halvparten av leieboerne i familieboligene på Sogn i streik. Den økonomiske situasjonen var etterhvert blitt så vanskelig at streik var det eneste riktige og effektive middel.

Samskipnaden som kaller seg studentenes velferdsorganisasjon, har forsøkt å hindre streiken på alle måter. Nå har de også tatt bostøtten som jeg og de andre familiene får fra Husbanken. Bostøtten er ved tidligere utbetalinger sendt over postgiro. Samskipnaden har trukket den fra "gjelda" til de som streiker og sendt brev om at de som ikke streiker slipper med å betale halvparten av husleia fra mars p.g.a. bostøtten. Dette er det reine tyveri! Samskipnaden håper å hindre at studenter som er usikre slutter seg til streiken ved at husleia for mars allerede halvveis er betalt. Når Samskipnaden attpåtil forlanger økt depositum på 100 kr., er det bare et svar, og det er å nekte å betale.

Vi som studerer psykologi har gjennom lengre tid også fått føle forverring av studiesituasjonen. Studiet er preget av lange køer foran obligatoriske kurs. Dette fører til at studentene må vente opp til 4-5 semestre. Mer enn ett ventese-mester godtas ikke av lånekassen.

Vi veit fra de stedene lukking allerede er innført at dette vil føre til økt arbeidspress. Alt dette skaper en stor usikkerhet om mulighetene for å kunne studere psykologi under skikkelige arbeidsforhold.

Dette er situasjonen for mange studenter. Manglende bevilgninger fra staten fører til trusler om lukking og strammere stu-

dieforhold, samtidig som dyrtida fører til at muligheten for å studere reduseres i samme grad som lånet strekker mindre og mindre til. Mange av oss er nødt til å ta jobb allerede i april.

De fleste psykologistudenter er mest opp-tatt av å sikre studiesituasjonen framover ved på nytt å bekjempe lukking og sette fram det stillingskravet instituttet sto samlet bak før 71-budsjettet.

Dette er riktig, men det er langt fra nok. Hva hjelper det om instituttet er åpent, om økonomien tvinger oss til å ta arbeid ved siden av studiet? Dersom dyrtidsutviklinga fortsetter vil vi til slutt bli så pressa økonomisk at vi må gi etter for rasjonaliseringsframstøtene. Dyrtid og bevilgninger - begge er utslag av den politikken staten fører. Det ene virker inn på det andre, begge tjener statens interesser. Kampen må derfor reises på begge fronter. Det betyr aktivt å støtte kampen mot dyrtidsutviklinga, aktivt støtte husleiestreiken ved f.eks. å diskutere med studenter som ikke er i streik. Det innebærer at vi sammen med lærerne krever økte bevilgninger fra staten og avviser alle rasjonaliserings-tiltak. For jo sterkere vi står på det ene frontavsnittet, desto sterkere vil vi stå rusta til å motstå forverring på det andre.

UNGDOM UNDER UTDANNING GÅR TIL KAMP

Streik på arkitektskolen-krava blir innfridd.
Streik på engelsk mot rasjonaliseringsforsøk.
Tre-dagers streik på Statens sjukepleierskole mot innføring av pliktår.
Streik på minst 8 andre sjukepleierskoler i landet mot pliktåret.
Streik på bibliotekskoler og biblioteker mot statens bevilgningspolitikk.
Husleiestreiken på studentbyene fortsetter.
Ungdom under utdanning til stor demonstrasjon i byen mot statens rasjonaliseringspolitikk den 12. mars.

Vanskelige arbeidsforhold på HF - studenter i kø foran lesesalen

RASJONALISERING TRUER UNIVERSITETET

Antall studenter pr. lærer øker, driftsmidlene pr. student synker. Arbeidspresset blir større både for lærerne og studentene. På krisemøtet på HF uttalte en av lærerne: «Semestrene kortes stadig inn, og snart vil engelskseksjonen være redusert til bare å gi eksamen.» – Studenter og lærere reiser seg mot forverringa. Dette er situasjonen på Universitet i dag.

BAKGRUNNEN FOR KRISA – STATENS BEVILGNINGSPOLITIKK

Hovedsiktet er å sette i gang tiltak som kan føre til best mulig utnyttning av studietid og studiekapasitet ved universitet og høyskoler." (Ottosenkomiteen I) I Ottosenkomiteens instillinger kommer statens politikk mest eksplisitt fram: "Komiteen har basert sitt arbeid på den utvikling som har funnet sted i løpet av de siste generasjoner, og den økonomiske struktur i Norge i dag... Disse aktuelle tendenser gir et perspektiv mot det samfunn som utdanningssystemet skal virke for i de kommende årtier." (OK nr. 2) Ufrivillig fraflytting av utkantstrøk, nedlegging av ulønnsomme bedrifter, fusjoner og monopolisering – det er utviklingstendenser. Det er for monopolkapitalistene utdanningsystemet skal virke.

Monopolkapitalen har et økende behov for akademisk arbeidskraft – kostnadene for dette skal gjøres lavest mulig: "De høyere utdanningsinstitusjonene representerer så betydelige offentlige investerings- og driftskostnader at deres undervisningskapasitet må utnyttes best mulig." (OK II) Mest avgjørende for produktiviteten i utdanninga er den tida studenter og elever bruker. Av de totale kostnadene i utdannings-systemet regner staten med at verdien av elevenes arbeidskraft utgjør 50%. Lærertilsetningene f.eks. bare 25 – 30 %. Derfor skal studiene effektiviseres og studietida kortes ned. Særlig gjelder dette for mer "fritt" organiserte studier: "Det synes å være meget tungtveiende grunner for en betydelig intensivering av den undervisning som i dag gis i de fleste studier innenfor humanistiske, sosialvitenskapelige og juridiske disipliner." (Perspektivanalyser)

Nordisk, engelsk og psykologi viser hvordan denne politikken blir satt ut i livet.

EEC OG RASJONALISERING

Monopolkapitalens økonomiske ekspansjon er avhengig av et generelt høyt utdanningsnivå, sier OK I

Rasjonaliseringa innfor utdannings-systemet for å framskaffe høyt kvalifisert arbeidskraft billig og på kort tid er helt i samsvar med den norske monopolkapitals EEC-planer.

Forskene på å rasjonalisere det norske utdanningsystemet er kommet til uttrykk gjennom Steen- og Gjelsvik-komiteen for utdanninga opp til gymnasnivå, og gjennom Ottosenkomiteen når det gjelder utdanning på universitetet og høyskoler. De to førstnevnte komiteene foreslår bl.a. normerte prøver og fingraderte karaktersystem som vi finner klare paralleller til i EEC-landa. OK's forslag om obligatoriske kurs – vektallsordning – faste tidsrammer og tvungen eksamensoppmelding, er i samsvar med det vest-tyske vitenskapsråds forslag til organisering av universitetene og med den franske Fouchet-planen.

Det frie arbeidsmarkedet i EEC med mobil arbeidskraft er betinget av at arbeidskrafta er noenlunde lik og at den kan evalueres etter samsvarende karakterskalaer eller grader. "Komiteen for høyere undervisning og forskning" innenfor Europa-rådet arbeider med å "fremme samarbeid" mellom de europeiske landa. Den foreslår:

1. Reformert av utdanninga.
2. Harmonisering av planlegginga og tilrettelegginga av utdanning og forskning.
3. Mobilitet blant studenter, lærere og forskere og likeverdige karaktersystem og akademiske grader.

Den fastslår videre at en likhet m.h.t. karaktersystem og grader er en av de viktigste forutsetninger for fri bevegelighet av høyt kvalifisert arbeidskraft. Ved ei harmonisering av utdannings-systemet i Europa, skapes en ensarta arbeidskraft som derfor lett kan flyttes fra land til land der behovet til enhver tid er størst. Harmonisering av utdannings-systemene mellom landene muliggjør også kanalisering av elever og studenter fra et skoleslag til et annet, dvs. mulighet for ei dirigering av de utdanningsøkende til de fagområder hvor monopolkapitalens behov er størst. Ei slik ordning har også OK foreslått når det gjelder mulighet for å føre studenter begge veier mellom universitetet og distriktshøyskoler. Rasjonaliseringa av det norske utdannings-systemet betyr ei klar harmonisering med utdannings-systemet i EEC-landa.

En effektiv kamp mot EEC her innebærer at lærere, studenter og elever tar for seg og bekjemper de særegne EEC-fremmende rasjonaliseringstiltak på skoler og universitet.

MOTSTANDEN REISES

Kamp mot rasjonalisering må formidles utfra de særegne forhold på hvert enkelt institutt. En effektiv kamp er avhengig av en bred aksjonsfront av lærere og studenter. Et viktig skritt er derfor å bygge opp en slik front.

Instituttene må sette fram krav om bevilgninger som er tilstrekkelige til å kunne gi studentene en skikkelig undervisning og samtidig letter arbeidspresset på lærerne.

Skal kravene ha noen virkning må det settes makt bak dem. Streik eller trussel om streik har vist seg å være et egna middel. For kort tid siden fikk arkitektstudentene gjennom sine krav ved å gå til streik. På engelsk, ved sjukepleierskolene og bibliotekskolene er det vedtatt å gå til streik mot statens rasjonaliseringspolitikk.

På demonstrasjonen onsdag, der bortimot 1000 studenter deltok, viste vi massiv motstand mot alle lukningsforsøk. Nå vil kampen fortsette mot forverringa på våre egne steder.

Men kreftene må samles på ny. Den 12. mars arrangerer skoleelevene en demonstrasjon i byen mot rasjonaliseringa i skolen. Denne skal også vi studenter slutte opp om med våre egne krav og la staten få høre hva vi mener om den politikken de fører på universitetet. I lengre tid har staten forsøkt å tvinge lukkinga på oss, de skal få merke at vi heller ikke nå er villig til å gi etter.

Studentenes oppgave må være å få lærerne til å forstå at lukking ikke på noen måte løser problemene, og at staten bevisst sulterfører universitetet for å tvinge fram lukking.

Disse argumentene er i ferd med å vinne fram blant lærerne. Forutsetningen for å bekjempe lukking må være en enhet mellom studenter og lærere som bygger på denne forståelsen.

Hvilken betydning mener du demonstrasjonen onsdag 24. februar mot fakultetsrådet og Samskipnaden fikk for behandlinga av engelsk?

Vedtaket om å utsette behandlinga av engelsk må sees på som et konkret resultat

MARX ENGELS

STUDIE PLUS

Arbeid og kapital

Denne samlingen inneholder utredninger av Marx og Engels om grunnforhold i kapitalismens politiske økonomi, marxismens teori om arbeidslønnen og merverdien.

Samlingen er en innfallsport til studiet av marxismen – ikke minst Marx' hovedverk «Kapitalen».

Kr. 15,00

FORLAGET NY DAG

Hvem representerer byråkratene ?

De fleste studenter ble allerede for flere år siden tvunget til å sette opp et strengt budsjett for semesteret. Rammene for dette budsjett er blitt stadig strammere som følge av prisstigningen. For fler og fler studenter er det ikke lenger mulig å holde seg innenfor rammene, mot slutten av semesteret må de ta seg arbeid. Og dyrtidsutviklingen bare fortsetter.

Da er det Samskipnaden istedenfor å legge studentenes situasjon fram for de statlige myndighetene og kreve større bevilgninger, faktisk går igang med å øke studentens økonomiske byrden.

Studentene er ikke istand til å bære alle disse økte utgiftene i tillegg til den statlige dyrtidspolitikken. Er SS overhodet ikke klar over studentenes økonomiske situasjon?

Det finnes bare et svar på dette spørsmålet: Studentbyråkratene står ikke i samme situasjon som studentene, de har ikke selv føling med det økonomiske presset vi lever under.

Studentingsrepresentanter i SS, som gir seg ut for å være representanter for studentmassen, har selv høye inntekter av sitt såkalte representasjonsarbeid (selv kaller de det "kompensasjon"). Det kan nevnes at Arbeidsutvalgets formann har 20.000 kr. pr. år i "kompensasjon".

(Det er ikke tvil om at han kan greie en husleieøkning!). Nestformannen har 700kr. pr. mnd, og de fire øvrige AU-medlemmene 500kr. Studentingsrepresentanter i styret har kr. 200 pr. møte. Man kan regne med at det ikke er så få møter i dette byråkratiet.

Men det er ikke bare økonomisk at det øverste skiktet i studentbyråkratiet stiller i en annen klasse enn studentene. Rammene og retninglinjene for det arbeidet de gjør er det staten som bestemmer. Og byråkratene opererer samvittighetsfullt innenfor disse rammene som flinke statsfunksjonærer. Deres problem er ikke å sloss med staten, men å forklare studentene hvorfor alle forverringstiltak er "nødvendige" og samtidig bevare et skinn av å være våre folk. Å sette hardt mot hardt overfor staten for å bedra våre kår er en fremmed og uanstendig tanke for disse samarbeidsmennene.

På samme måte som pampene i LO-byråkratiet har distansert seg fra den vanlige arbeider og ikke lenger ivaretar arbeidslønsinteressene, sitter pampene i SS-byråkratiet høyt hevet over studentmassen. De representerer ikke studentenes interesser overfor staten, men omvendt det statlige byråkratiets interesser overfor studentene. De gir seg ut for å være studentenes velferdsorganisasjon, men fungerer i virkeligheten som en støtute for staten i studentenes kamp mot forverring.

Aktivist i støttearbeidet for husleiestreiken

Psykologilærer om enhetlig kamp

Arbeidsforholdene er blitt stadig verre for lærere og studenter de siste årene. Studentene merker det ved mangel på lesesalsplasser, for lav kantinekapasitet, for høye matpriser, utilstrekkelig undervisning og vansker med å gjennomføre eksamener. Vi lærere merker det ved økt arbeidspres, både når det gjelder undervisning og administrasjon, og ved at vi får liten eller ingen tid til forskning og faglig fornyelse. Noen av lærerne ved Universitetet har dessverre reagert med å gå inn for adgangsbegrensning til studiene, og konstruerer dermed et kunstig motsetningsforhold til studentene. Ved å gjøre studenttilstrømmingen til årsak til forverringa tilsløres den egentlige årsaken, som er manglende bevilgninger til bygninger, utstyr og personale. Om lukkningsframstøtene lykkes, vil dette ikke føre til bedring av arbeids-

vilkårene for lærerne. De uttalelsene som er kommet fra Kirke- og Undervisningsdepartementet om "forskning i feriene", og brevet til det medisinske fakultet med krav om rasjonalisering slik at kapasiteten kan økes uten å tilsette flere lærere, viser dette tydelig.

Lærerne må derfor gå sammen med studentene i kravet om økte bevilgninger. Statsbudsjettene blir ikke til ved en abstrakt avveining av samfunnsmessige behov, men ved en politisk prosess på grunnlag av krav. Den som avstår fra å kreve, får alltid mindre. Enhetlige framstøt fra universitetets institutter og fakulteter er det eneste tiltak fra vår side som kan motvirke forverringstendensen både på kort og lang sikt. Hvis vi tillater oss å bli splittet, tillater vi samtidig andre å herske over oss.

av demonstrasjonen og av studentenes kamp mot lukking og rasjonalisering på universitetet. Demonstrasjonen fikk tilslutning av ca. 1000 studenter. Dette ser jeg som et uttrykk for den økte studentmotstand mot statens bevilgningspolitikk.

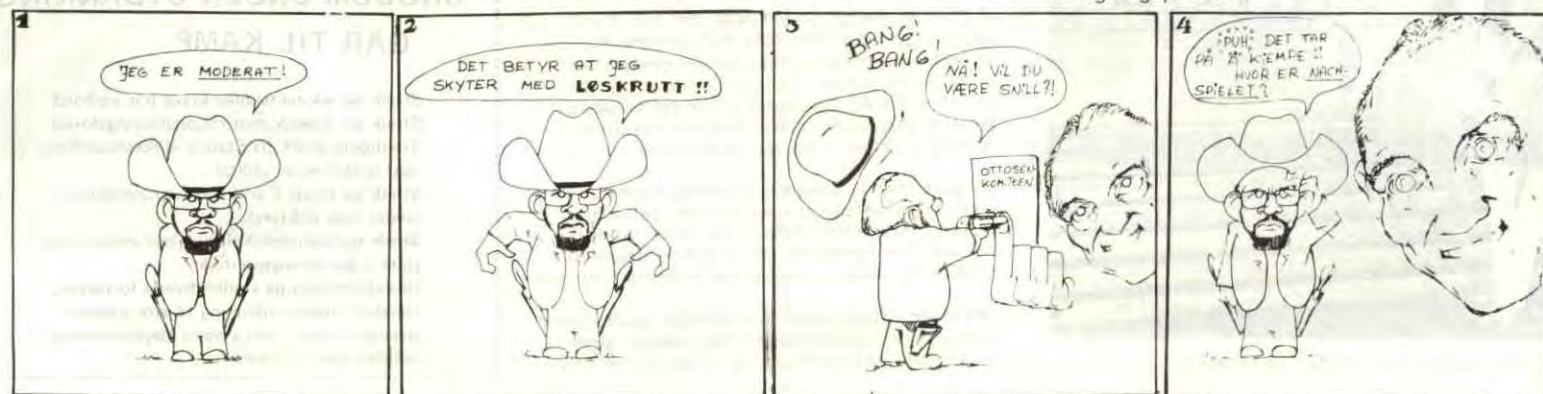
Men vedtaket om å ta engelsk opp seinere i forbindelse med behandlinga av hele HF forteller tydelig at kampen på langt nær er slutt. Det fins krefter både innenfor og utenfor instituttet som vil arbeide for lukking. Hovedtendensens politikk – statens knappe bevilgninger kan vi bare slå tilbake ved å kreve større bevilgninger og sette makt bak kravene. Dette vil vi på engelsk gjøre ved å gå til streik. Slike tiltak vil bli enda mer påkrevd i tida framover skal vi kunne bekjempe statens bevilgningspolitikk.

Streik på... OVERGANG FRA S. 1

Når det gjelder 2,5-grensa, har vi et enstemmig allmannamøtevedtak fra i fjor høst som avviste det! For å understøtte disse kravene, har vi vedtatt en dags streik.

Er det samarbeid mellom lærere og studenter om å kreve økte bevilgninger?

Det synes som om lærerne er splitta i synet på hvordan krisa kan løses. I dette semesteret har endel lærere gått inn for lukking, og andre imot lukking.

profil 5

KUNSTEN OG LITTERATUREN I FOLKETS TJENESTE!

ABONNEMENT 1971 KR. 15,-
1971 + NR. 4 & 5 KR. 20,-
TEGNES HOS:
PROFIL, BOKS33, BLINDERN OSLO 3
POSTGIRO 8507

Oppbrudd

OPPBRUDD utgis av SUF(m-l)s st. sentralstyre.

Ansvarlig redaktør: Torbjørn Melbye.
Redaksjonens adresse:
Postboks 115, Blindern, Oslo 3.

Årsabonnement på OPPBRUDD koster kr 10,-. Abonnementspenger betales over postgirokonto nr 20 41 88, og ta-
longen merkes: "Abonnement Oppbrudd"
Trykt i offset hos A/S Duplotrykk, Oslo.

Slutt opp om EEC-uka!

Gjennom ei aksjonsuke mot EEC og dyrtid i tida 22 - 28. mars har Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid tatt initiativet til å vise styrken i motstanden mot EEC. Aksjonskomiteens lokalgrupper vil foreta husbesøk, holde stands, arrangere åpne møter og demonstrasjoner.

For å gjøre aksjonen breiast mulig, har Arbeiderkomiteen tatt kontakt med Folkebevegelsen med sikte på at begge organisasjonene deltar.

Vi støtter dette tiltaket. Gjennom en slik aksjon kan ikke bare nye tusener trekkes inn i EEC-motstandernes rekke, men den kan også vise folkets vilje til virkelig kamp mot EEC. Monopolborgerskapet satser mye på denne muligheten til økt ekspansjon og mer

profitt på bekostning av arbeidere, folk i utkantstrøk, småhandlere, ungdom under utdanning osv. Det ser vi av alle de folkefiendtlige dyrtidstiltak som er gjennomført i det siste, på tross av den sterke motstanden dette vekker. EEC-uka må propagandere for en aktiv organisert motstand mot denne forverringa.

Studentene har utvist vilje til å sette hardt mot hardt i husleiestreiken, og det vil være naturlig å manifestere denne viljen gjennom en sterk innsats i EEC-uka. Studiesirklene som arrangeres rundt på Universitetet, gir en mulighet til å skolere seg i EEC-spørsmålet foran uka.

leder: Dyrtid og lukking, to sider av samme sak

Samskipnaden og Studenttinget er "still going strong" som studentenes egne organisasjoner. Beboerne på Sogn og Kringsjå har fått en ny gavepakke - depositumet er økt med 100 kr. Andre prisøkninger ligger i kø og venter på at ST skal klappe dem inn.

Samtidig er presset på de åpne studier økt. Engelsk, psykologi og SV står i fare for å bli lukket. Bevilgningene holdes nede, arbeidsforholda for studenter og lærere blir mer og mer håpløse.

Allt dette kommer ikke tilfeldig. Det henger nøye sammen med statens politikk og monopolisering i næringslivet som er blitt akselerert med utsiktene for norsk EEC-medlemskap. Kapitalen hopes opp i enda færre hender, og presset for å få studenter og arbeidere til å arbeide mer "effektivt" øker. Monopolkapitalen skal ha mest mulig igjen for minst mulig investeringer. Den norske Creditbanken har f.eks. økt overskuddet i 1970 med 27% til 73 millioner kroner. Bak dette ligger bl.a. oppkjøp av tre mindre banker og rasjonalisering i trevareindustrien. Direktør Melander forklarer det gode året som et resultat av moms, prisstigning og statens ekspansive finans- og skattepolitikk. Kalaset betaler folket.

Men kalaset skal bli enda større. "Vi må gjøre overgangen til et europeisk kapitalmarked (EEC) så smertefritt som mulig", sier direktør Petersen i Bankforeningen. Og hva er så EEC? EEC er en forsterkning av de tendensene vi opplever nå. EEC er større frihet for kapitalen og større byrder for folket. I EEC er studiene langt mer kontrollert og "effektive". De urimelige forholda vi nå reiser oss til kamp mot, er derfor en kamp mot EEC. Det er ikke for ingenting at de som vil dit, stor-kapitalen, nå tjener store penger.

Under slike truende skyer nytter det lite å snakke om kompensasjon alene. Ifjor var prisstigninga 13,2% med moms, i år skal den bli større ifølge Aukrustutvalget. "Prisstoppet" har fått nye lempinger, når den oppheves i april, vil nok prognosene bli gjort til skamme i år, som i fjor. Samtidig vet vi at staten bevisst holder bevilgningene til de åpne studiene nede for å presse fram et "rasjonelt" opplegg.

Vårt svar må være kamp mot forverringa. Det nytter lite å ha råd til å studere dersom arbeidssituasjonen blir umulig, eller omvendt, det er ingen vits i å hindre rasjonalisering dersom vi ikke har råd til å studere. Dette er to sider av samme sak, vi kan ikke sloss mot det ene, uten å ta opp det andre. Likefullt er den økonomiske forverringa den alvorligste. Lånekassas politikk og vår egen økonomiske situasjon tvinger oss faktisk til sjøl å studere hardere og mer rasjonelt.

Aksjonsdagen var en konsentrasjon av kreftene mot disse forholda. Nå må vi reise kampen på hvert vårt sted. Streik har vist seg som et velegna middel. Arkitektstudentene fikk nylig krava sine godtatt ved streik. Sjukepleierelevne og engelskstudentene skal gå til streik mot forverra arbeidsforhold. Husleiestreika er til nå det kraftigste pressmidlet mot prisøkninga. Mange institutt og fakultet trues av forverringstiltak. Erfaringer viser at fienden bare gir etter når hardt møtes med hardt. Streik er sikkert et velegna middel også på ditt institutt. La fienden høste kamp, der den sår forverring!

INTENSIVER STØTTEARBEIDET TIL HUSLEIESTREIKEN!

VURDER AKSJON PÅ DITT EGET INSTITUTT MOT DYRTID OG RASJONALISERING!

Om oppbrudd

SUF(m-l) er for tida inne i en korrigeringsbevegelse for å kvitte seg med en del byråkratiske utvekster som fortsatt henger igjen. M-l-bevegelsen har vokst kraftig, ettersom klassekampen har blitt skjerp. Dette krever av oss at vi blir dyktigere til å kjempe for folkets interesser. Tendenser til å avgjøre "i stille avsondret ro" hva folkets interesser er, må derfor bekjempes.

Oppbrudd er ment å være studentenes eget våpen. Det har den ikke vært i den grad den burde. Redaksjonen har arbeidet mye for seg sjøl med artiklene. Resultatet er blitt mye sjablonger og lite fult og liv over bladet.

Redaksjonen har bestemt seg for tiltak for å rette på dette. Forutsetningen for at avisa skal bli et skarpt våpen, er at mange fler trekkes med i arbeidet, at de som er midt oppe i massekampen skriver om de problemene de står overfor. Skriv derfor inn til oss om ting du mener bør være med i bladet. Videre er det nødvendig at folk kommer med kritikk, både om det de synes er bra, og det som bør rettes på.

Redaksjonen har også funnet det på tide å få et nytt navn på avisa. "Oppbrudd" er en arv fra vår kulturradikale SF-fortid og høver dårlig for ei marxistisk-leninistisk avis. Vi oppfordrer derfor alle til å finne fram til et godt og politisk riktig navn på avisa.

DKSF med ny vri

"Utviklingen denne våren vil ikke minst bestemmes av den måten Regjeringen vil behandle studentenes problemer på. Og her er det selve fremgangsmåten som kanskje er viktigere enn de løsninger man finner frem til".

Sitatet er henta fra en lang kronikk i Aftenposten av Ole-Erik Yrvin, tidligere formann i DKSF og støttespiller for reaksjonen. Den som har lurt på hvorfor DKSF plutselig har begynt å prate om Lånekasseaksjon får i denne kronikken svar på det. For reaksjonen gjelder det for all del å hindre at studentenes interessekamp vokser fram. Yrvin kan fortelle at de konservative studentene er avhengige av Studenttingets og Samskipnadens apparat. Den plankebiten gjelder det å klamre seg til det beste en kan for å unngå drukning.

Men Yrvin er smertelig klar over den voksende misnøyen blant studentene og han er klar over forholda som skaper den. Dersom de konservative viser samme forræderiske linje som under fjorårets Lånekasseaksjon, vil de være ferdig på universitetet. Men samtidig gjelder det å hindre at kampen blir retta mot forverringa, mot statens og monopolkapitalens politikk. Så velger reaksjonen kompensasjonslinja, en politikk som gir dem skinn av å forsvare studentenes interesser og samtidig gir dem mulighet til å dolke den kampen studentene faktisk fører for bedre kår. Det viktigste for DKSF er nemlig ikke studentenes interesser, studentenes interesser er bare en sjakkbrikke å regne med når en skal demme opp for de progressives framgang på universitetet. Og her kommer de fram til mye rart. Ingen ting tjener studentenes interesser bedre enn prisstigning, forteller DKSF i en veggavis på SV, gjelda får relativt mindre verdi! På samme tid kan Minerva fortelle at dyrtid er bare tull og propagan-

da, aldri har det norske folk hatt det bedre enn nå, og i alle fall har det ikke noe med norsk medlemskap i EEC å gjøre. Kompensasjon løser alle problemer, staten gir etter bare vi argumenterer godt nok. Demp misnøyen, splitt kampen, tilslør årsaksforholdet, ikke si noe om forverringa videre framover, dette er parolene DKSF lanserer i interessekampen.

Yrvin har imidlertid et kinkig problem, noe han sikkert deler med hele DKSF. Det er truslene om rasjonalisering og verre arbeidsforhold. Kompensasjonslinja har ingen muligheter her, hva skal en gjøre da? "... en slik situasjon innbyr til utenomparlamentarisk aktivitet!" mener Yrvin. Og det er farlig for reaksjonen. Kanskje vil kompensasjonslinja gå i vasken. Men vær trygg - reaksjonen har planer som skal hindre at studentenes samla opptreden skal nå fram. Yrvin både pålegger og bønnfaller staten om å være hard - aldri gi etter verken for krav om nedsatte husleier og andre "ulovlige aksjoner". Staten må verne om Samskipnaden og Studenttinget enten de går mot studentenes krav eller ikke. "Ikke minst er det viktig at Regjeringen samlet opptrer slik at det ikke er tvil tilbake blant studentene om at det er den faktiske situasjonen," sier Yrvin.

Å nei, DKSF er borgerskapet tro, nå som alltid. Studentenes interesser ivaretar en bare når det passer borgerskapets planer.

DKS I FOLKETS TJENESTE
FRAMFOR SEIER I ARBEIDER-
KLASSENS REVOLUSJONÆRE KAMP!
LØRDAG 27. feb.: SAMSKIPNADENS
KLASSEKARAKTER"
SIRI USTVEIT-A. SPEN

MAG, POLITISK AMÖBE?

Marxistiske arbeidsgrupper, MAG, har vært særlig aktive i ledelsen i Folkebevegelsen mot EEC, både sentralt og på Universitet. Hva slags grupper er dette? Er de marxistiske slik de kaller seg? Vi har inntrykk av at de mest likner en politisk amöbe som stadig skifter konturer. Disse spørsmål er stilt til MAG for å fa klarlagt dette.

1. I MAG's vedtektsfestede arbeidsoppgaver heter det:

"Delta i arbeiderklassens kamp for aktuelle krav i og utenfor bestående organisasjoner."

Den største truselen mot det arbeidende folket er idag dyrtida som et ledd i EEC-forberedelsene. Over hele landet vokser kampen mot prisøkninga, prisstoppen, og større skattebyrder. På Sogn og Kringsjå har studentene gått til aktiv kamp mot husleieøkninga. Dersom MAG er enig i at EEC og dyrtida er det viktigste framstøtet mot arbeiderklassen, hvilken praksis hos dem viser en slik forståelse?

2. "delta i studier av marxismens klassikere og sette dette i sammenheng med den norske klassekampen".

Sitat fra Manifestet: "Av alle klasser som idag står mot borgerskapet, er bare proletariatet en virkelig revolusjonær klasse. De andre klasser sykner hen og går under i og med at storindustrien er kommet, mens proletariatet er industriens kjerneprodukt".

Vi mener at dette peker på at arbeiderklassen blir den mest slagkraftige klassen i kampen mot EEC, at kampefelleskap med andre klasser og lag må utvikles fra dette. Hvordan vil MAG arbeide for at et slikt syn slår igjennom i Folkebevegelsen?

3. "Utarbeide et opplegg for sosialistisk strategi for gruppene".

Det er vanskelig å finne MAG's strategi for sosialismen. I artiklene i "Argument" kommer skiftende oppfatninger fram. Svein Johansen skriver om revolusjonen: "Veien å gå er derfor gjennom opplysning og agitasjon for nødvendigheten av kapitalismens avskaffelse og samtidig hjelpe til å få igang små kollektive tiltak som bygger på det allerede eksisterende, men er ei forbedring i forhold til det, og oppmuntre til videre kollektive forbedringer. Dette vil ikke bare gi folk erfaring i samvirke og kollektiv praksis, men samtidig få folk til å kolliderer med kapitalismen og den kapitalistiske statsmakt og på den måten gjøre dem revolusjonære".

Mener MAG slike "små kollektive" tiltak kan lykkes innafor kapitalismen, eller vil de lede arbeidsfolk inn i tiltak som er dømt på forhånd slik at de blir gjort revolusjonære gjennom det? For dem som vil forsvare folkets interesser er ikke valg av strategi noe problem. Den må være å stille seg som tjenere og ledere for den kampen som arbeidsfolk alltid må føre for sine kår under kapitalismen, for gjennom denne kampen å agitere for sosialismen.

Uten at MAG klargjør sin linje i disse spørsmålene er det umulig å vurdere om MAG er villig til eller i stand til å ivareta arbeidsfolks og studenters interesser i kampen mot EEC eller om vi overhodet kan tro på at MAG vil arbeide for sosialismen.

I KINA ER UTDANNINGA I FOLKETS TJENESTE

I 1949, da folket tok over den politiske makten i Kina under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti, var 80 % av befolkningen analfabeter. De fåtalige akademikerne var en tjenerklasse for de utenlandske imperialistene som hadde satt seg fast i Kina.

Dette forholdet endret seg raskt. I 1964 gikk alle barna i byene og 80-90 % på landet i skole. Men enda viktigere enn de kvantitative endringene var spørsmålet om hvilken klasse utdanninga skulle tjene. Her kom det til kamp mellom to linjer. Det store flertallet ønsket å omforme undervisningen i folkets tjeneste, til å bli en drivkraft i bygginga av sosialismen. De reaksjonære forsøkte med alle midler å hindre reformer som førte bort fra kapitalismen.

KRITIKK OG KAMP UNDER KULTURREVOLUSJONEN

På Tsingua Universitet, en teknisk høyskole i Peking som vi besøkte, hadde motsigelsen vært særlig stor. Rektoren og hans agenter tilrev seg makta på universitetet. Partikomi-

I Kina er utdanning nær knyttet til praktisk arbeid. Her er middelskoleelever fra Tsientsin iferd med å produsere transistorer.

teen besto av 39 mann, hovedsakelig professorer og ingen arbeidere. De kopierte amerikanske/europeiske/sovjetiske lærebøker, undervisning og opplegg. Disse folkene var bare interessert i egen berømmelse, de så på kunnskap som privateiendom. Hensikten var å utdanne etterfølgere for bourgeoisiet adskilt fra bønder og arbeidere. På denne måten ødela de systematisk studenter med proletær bakgrunn.

Under kulturrevolusjonen satte arbeidere, bønder, elever og lærere igang med å kritisere det gamle utdanningssystemet og komme med nye forslag. Studenter og skoleelever dro ut for å diskutere med arbeidere og bønder. Kritikken og forslagene som strømmet inn ble etterhvert summert opp av partiet: 1. Rekrutteringa til den høyere utdanninga ga skeiv fordeling. I 1966 var antallet elever fra arbeider- og bondehjem 90% i grunnskolen, 75% i middelskolen, men bare 50% ved videregående utdanning. 2. Studietida var for lang og arbeidspresset stort - studentene fikk ikke høve til å drive politiske studier eller å anvende det de studerte. 3. Det gamle undervisningssystem fjernet studenter og lærere fra den samfunnsmessige praksis - fra folket og den politiske kampen.

ARBEIDERKLASSEN I LEDELSEN

Under kulturrevolusjonen stilte arbeidergrupper seg i ledelsen for utdanningsvesenet. Dette var forutsetninga for et sosialistisk utdanningssystem.

Skoleledelsen ble organisert i en "tre-i-en" enhet - med representanter for 1) læ-

Fra Kiangsi Kommunistiske Arbeideruniversitet hvor arbeidere, bønder og intellektuelle underviser og lærer av hverandre. Her samarbeider de om å finne de beste risaksene til sæd.

2) elever - 3) arbeidere, bønder og soldater. Arbeiderne representerte den politiske ledelsen. Dette førte til en ny ånd i utdanninga, nå kunne lærerne og elevene kritisere hverandre på en naturlig måte.

Forat undervisninga i større grad skal tjene og løse de problemer folket står overfor, deltar lærere og elever idag i produktivt arbeid. Dette skjer ved at det opprettes en fabrikk på selve skolen, og at elever og lærere arbeider sammen med arbeidere og bønder i fabrikkene og folkekommuner. Arbeiderne og bøndene avgjør etter hva elevene duger til, om de er skikka til å få universitetsundervisning. På den måten kan en hindre at en ny byråkratklasse tilriver seg makta slik det har skjedd i det revisjonistiske Sovjet.

Karakterer er avskaffet i Kina, med den begrunnelse at karakterer bare skaper splittelse og borgerlig konkurranse. Videre er eksamen i sin gamle form sterkt kritisert. Enten er eksamen helt avskaffet eller så er den en prøve hvor oppslagsverk tillates - slik at elevene viser hvordan de anvender sine kunnskaper i praksis.

Kineserne påpeker stadig viktigheten av at folket selv er i besittelse av den politiske makten. Dette er forutsetninga for å omforme skolen i folkets tjeneste.

Da vi besøkte Kina, ba lærerne og elevene oss alltid om kritikk for det arbeidet de hadde gjort. De sa: "Vi omformer undervisningssystemet, men vi har fremdeles kommet svært kort, og har ennå mange feil. Skolesystemet vårt er ennå ikke ferdig utviklet, kampene mellom de to linjene fortsetter. Vi vil gjerne ha kritikk og råd for å komme videre i arbeidet med å gjøre skolen til en skole som tjener folket."

HVORDAN FÅ EN SKOLE I FOLKETS TJENESTE?

Skolesystemet i Kina står i sterk motsetning til vårt eget. Normerte prøver, økning av pensum, effektivisering og strukturrasjonalisering er ikke tiltak som folket sjøl har satt i verk. Tvert om, motstanden mot disse og liknende ting er stor blant studenter, skoleelever og lærere. Disse tiltaka er monopolkapitalens. Det er den som har den politiske makta i Norge. Derfor har vi et utdanningssystem som tjener dens prioriteter, som betyr forverring for skoleungdommen og lærerne.

Vår oppgave må være å reise oss til organisert og enhetlig kamp mot forverringsframstøtene. Men målet må være å få gjennomgripende forandringer av hele undervisningssystemet. Forutsetninga for et sosialistisk utdanningssystem som står i samsvar med folkets interesser er at studenter og elever, sammen med resten av folket griper den politiske makten.

DnC har mange svin på skogen

DnC forteller sjøl: "Den norske Creditbank har opprettet representasjonskontor i Singapore. Kontoret skal dekke Hongkong, Filippinene, Indonesia, Malaysia, Thailand og Singapore". "Kontoret i Singapore står til tjeneste for industri, handel og shipping, med rådgivning, opplysnings- og kontaktformidling i spørsmål om finansiering, eksport, import, etablering og markedsvurdering".

— nå også i Sydøst-Asia

Solidaritetskomiteen for Vietnam har laget en løpeseddel om denne sida av DnC's virksomhet. Vi trekker fram endel sitater:

"Tidligere har utenlandske investorer vært noe tilbakeholdne på grunn av de politiske fremtidsutsiker i Sør-øst-Asia. Men jeg må si at USAs aksjoner i Vietnam i år, som har vist at USA vil fortsette å gi effektiv beskyttelse til de frie land i området - har virket i høy grad beroligende på både asiatiske og vestlige investorer. Jeg ser virkelig et håp at det kan finne sted den samme form for økonomisk vekst i de frie økonomier i Asia som fant sted i Europa etter Truman-doktrinen og etter NATO ble opprettet som et effektivt vern. Det samme skjedde i Japan etter at den amerikanske intervensjonen i Korea virket beroligende på investorene."

Visepresident i Chase Manhattan Bank, Ventworth, juli 65.

HVEM SAMARBEIDER DNC MED I SØR-ØST-ASIA og hvilke interesser tjener de?

Aftenposten 19/12-70, sossjef Nielsen: "Felleskontorets arbeide vil innebære en meget nær kontakt med det lokale bankvesen i landet, og naturligvis vil det bli lagt megen vekt på intim kontakt med de kommunale og statlige myndigheter".

INDONESIA:

De statlige myndighetene i Indonesia består av en gruppe høyere offiserer rundt statsjefen Suharto. Disse kom til makta ved et blodig kupp i 1965 der leiemordere drepte nærmere 1 mill. mennesker.

Fotograferende agenter

På masse møtet arrangert 27.1 til støtte for de streikende på Sogn og Kringsjå fikk vi besøk av en pressefotograf fra Aftenposten. Vi syns det er prisverdig at borgerpressen ofrer tid på å dekke våre møter. Men denne fotografen syntes også å ha andre motiver for å komme. Først tok han oversiktsbilder nok til å dekke ei helside i Aftenposten. Under første innlegg tok han diskret fram teletilsyn, og begynte systematisk å portrettfotografere de tilstedeværende. Folk ble snart oppmerksomme på hans lysskye virksomhet, og påla ham å stoppe, hvilket han gjorde med uskyldig mine. Snart etter forlot han møtet.

Slik oppførsel fra enkelte fotografer på progressive arrangementer begynner vi å bli vant med. Det er vanskelig å se at de har annen hensikt enn å supplere Sipsø arkiver. Derfor styrk årvåkenheten overfor slike folk. Når de setter igang sitt ekstraarbeid bør vi:

1. Be vedkommende øyeblikkelig stoppe.

HVORFOR DREPE 1 MILL. MENNESKER?

Des. 66 fikk Shell, Caltex, Pan American Oil igjen sine rettigheter til å utnytte oljekildene. De hadde vært nasjonalisert tidligere.

Des. 66 fikk Goodyear Tire and Rubber Company tilbake sinne gummiplantasjer.

Den geskjeftige fotografen fra Aftenposten, utstyrt med to kamera, et vanlig og et med telelinse for portrettfotografering.

2. Kreve pressekort, navn og hvor han er fra.
3. Ta bilde av ham.

De hadde tidligere vært nasjonalisert.

Des. 70: Den norske Creditbank oppretter felles nordisk representasjonskontor i Sørøst-Asia som skal hjelpe til å få private investeringer bl.a. til Indonesia. Morderne har gjort siitt. Wall Street og DnC kan marsjere inn.